

1978, ikke kan påberåbe sig denne bestemmelse med henblik på at udøve virksomhed som dyrlæge i den pågældende medlemsstat på andre betingelser end i henhold til national lovgivning.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Pescatore
Sørensen O'Keeffe Bosco Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. februar 1979.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER
FREMSAT DEN 12. DECEMBER 1978 ¹

Høje Ret.

Denne sag er forelagt Domstolen ved en anmodning om præjudiciel afgørelse fra Cour d'appel de Colmar. Den rejser vigtige spørgsmål om fortolkningen af EØF-traktatens artikler 52 ff vedrørende etableringsfriheden.

Dr. Vincent Auer, appellantens ved Cour d'appel, blev født i Østrig i 1924. Han havde oprindeligt østrigsk statsborgerskab. Efter krigen indledte han studier i veterinærmedicin ved Wiens universitet men blev, angiveligt p. g. a. økonomiske vanskeligheder, forhindret i at afslutte dem. Senere fik han stipendier til at studere henholdsvis ved École nationale Vétérinaire i Lyon og ved Parmas universitet. Ved det sidstnævnte erhvervede han den 1. december 1956 doktorgraden i veterinærmedicin og den

11. marts 1957 et foreløbigt egnethedscertifikat »certificato di abilitazione provvisoria«. En italiensk lov af 8. december 1956 (nr. 1378), som indførte en statsek-samen i veterinærkirurgi foreskrev i en overgangsbestemmelse, at en doktor i veterinærmedicin med italiensk statsborgerskab, der havde opnået sin grad før den 21. december 1956, ved forevisning

¹ — Oversat fra engelsk.

af det nævnte foreløbige egnethedscertifikat kunne få udstedt et endeligt certifikat. Såfremt Auer havde været italiener, havde han hermed åbenbart kunnet få tilladelse til at praktisere som dyrlæge i Italien.

I 1958 bosatte Auer sig i Mulhouse, som hans kone kom fra. Han har lige siden praktiseret som dyrlæge i Mulhouse. Først arbejdede han som assistent for franske dyrlæger. Senere er han blevet selvstændig. Den 4. oktober 1961 fik han tildelt fransk statsborgerskab.

Den 27. november 1962 blev der udstedt et fransk ministerielt dekret (nr. 62—1481) om udøvelse af praksis i Frankrig »af dyrlæger, som har erhvervet eller generhvervet fransk statsborgerskab«.

Dekretets artikel 1 bestemmer:

»Ved anordninger udstedt af landbrugsministeren kan autorisation til udøvelse af veterinærmedicin og -kirurgi meddeles veterinærer, som har erhvervet eller generhvervet fransk statsborgerskab, og som ikke har erhvervet statsdiplom som doktor, jf. Code rural, artikel 340.

Et af landbrugsministeren nedsat udvalg undersøger kvalifikationsbeviserne og afgiver udtalelse om ansøgernes faglige egnethed og deres hæderlighed.«

Artikel 3 bestemmer, at der ikke kan meddeles autorisation, medmindre ansøgeren er indehaver af visse nærmere bestemte franske diplomer eller »et i udlandet tildelt veterinærdiplom, hvis ligestilling med et fransk diplom er blevet anerkendt af det ved artikel 1 indførte undersøgelsesudvalg.«

Fra december 1962 indgav Auer under henvisning til dekretet flere ansøgninger om autorisation til at praktisere i Frankrig. Samtlige ansøgninger blev afslået. Auer har nærmere redegjort for ansøgningerne og grundene til, at de blev afslået. Den franske regering har ikke fuldt ud kunnet tiltræde disse forklaringer. Det er naturligvis de franske retter og ikke Domstolen, der skal tage

stilling til de således rejste faktiske spørgsmål. Ét står imidlertid fast, og det har helt afgørende betydning. Det er, at en af grundene til afslaget på Auer's ansøgninger er, at hans italienske diplom af undersøgelsesudvalget ikke anerkendes som ligestillet med et fransk diplom.

Herom har den franske regering især anført, at parasitologi og mikrobiologi er valgfrie fag i Italien, og at der end ikke gives undervisning i farmaci. Regeringen tilføjer, at en af grundene til, at det trækker ud med Rådets vedtagelse af et direktiv om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser i veterinærmedicin, er, at det er nødvendigt at hæve undervisningsniveauet i Italien. Heroverfor har Auer anført, at han studerede og bestod eksamen i parasitologi i Lyon; at han læste mikrobiologi og farmakologi (men dog tilsyneladende ikke farmaci) i Parma; endvidere at gyldigheden af hans italienske diplom, og således dets »akademiske anerkendelse«, er blevet godkendt af undersøgelsesudvalget; og endelig at hans mangeårige erfaring fra sin praksis i Mulhouse under alle omstændigheder bør tages i betragtning. I sidstnævnte forbindelse har han fremlagt bevismateriale for at vise, at han har mange tilfredse kunder, hvilket bevismateriale Auer's advokat beskrev som hans »Livre

d'Or«¹. I denne forbindelse må det atter bemærkes, at løsningen af de således rejste faktiske spørgsmål (for så vidt de er relevante) kun kan ske ved de franske retter. De skal især afgøre, hvilken betydning der i Frankrig, under omstændighederne i denne sag, skal tillægges den »akademiske anerkendelse« af Auer's italienske diplom: jf. præmisserne 21 og 22 i Domstolens dom i sag 71/76, *Thieffry*-sagen (Sml. 1977, s. 765).

Der har i Frankrig gentagne gange været rejst sag mod Auer for ulovlig udøvelse af dyrlægevirksomhed og for overtrædelser i forbindelse hermed. Nærværende forelæggelse er foranlediget af den seneste af disse retssager.

Sagen blev først behandlet ved Tribunal de grande Instance de Mulhouse (underretten), som gav tilladelse til, at Ordre national des Vétérinaires de France og Syndicat national des Vétérinaires praticiens intervenerede i sagen som »borgerlige parter«. De foreliggende oplysninger synes at vise, at det i virkeligheden var disse organer, der tog initiativ til retsfølgningen.

Retten i Mulhouse idømte Auer fire måneders betinget fængsel. Han skulle også betale 10 000 FF til hver af de borgerlige parter og samtlige sagsomkostninger. Retten afslog at forelægge sagen for Domstolen under henvisning til, at Auer ikke var statsborger i en anden medlemsstat i Fællesskabet, som ønskede at etablere sig i Frankrig, men fransk statsborger, der ønskede at udøve en profession i Frankrig, for hvilken han ikke havde de kvalifikationer, som krævedes af franske statsborgere efter fransk ret. Da han som fransk statsborger var i besiddelse af et udenlandsk diplom, var han omfattet af bestemmelserne i dekretet af 27. november 1952, og retten kunne ikke erstatte afgørelsen fra undersøgelsesudvalget med sin egen afgørelse.

Auer appellerede til Cour d'appel de Colmar, men de borgerlige parter kontrankede, idet de gjorde gældende, at Tribunal de Grande Instance de Mulhouse burde være gået videre og have beordret lukning af hans praksis samt konfiskation af hans lægeudstyr og beholdning af vacciner.

I forelæggelsesdommen anfører Cour d'appel, at det for at bedømme holdbarheden af det af Auer fremførte er væsentligt at vide, om Auer i Frankrig i kraft af principperne om fri bevægelighed for personer og etableringsfrihed inden for fællesmarkedet kan påberåbe sig en ret til at praktisere som dyrlæge, »som han har erhvervet i Italien«. Appelretten bemærker også, at retten i Mulhouse »synes at have overset«, for det første, at Auer opnåede fransk statsborgerskab, efter at han havde erhvervet de kvalifikationsbeviser, som han påberåber sig, og, for det andet, at det er tænkeligt, at en statsborger kan påberåbe sig traktaten, når han møder hindringer, som stiller sig i vejen for hans etablering i hans eget land.

Det er under disse omstændigheder, at Cour d'appel har forelagt Domstolen nedenstående spørgsmål:

»Udgør et forbud rettet til en person, der har erhvervet ret til at udøve virksomhed som dyrlæge i en af De europæiske Fællesskabers medlemsstater, og som derefter har erhvervet statsborgerskab i en anden medlemsstat, mod at udøve nævnte virksomhed i sidstnævnte stat, en begrænsning af etableringsfriheden, som

1 — »Gyldne bog«. O. a.

er indført ved Rom-traktatens artikel 52, og hvad angår adgangen til selvstændig erhvervsvirksomhed, ved samme traktats artikel 57?»

Det første spørgsmål, som rejses ved nærværende sag, er, om traktatens regler om etableringsfriheden kan virke til fordel for en statsborger i netop den medlemsstat, hvor han ønsker at etablere sig. Dette spørgsmål fremstår skarpt i sag 115/78, *Knoors-sagen*, i hvilken Domstolen netop har hørt generaladvokat Reischl's forslag til afgørelse. Jeg kan fuldt ud tiltræde de i den pågældende sag af generaladvokat Reischl anlagte synspunkter og hans argumenter herfor. Til hans bemærkninger skal jeg kun tilføje følgende. Stykke 1 i traktatens artikel 7 forbyder, som Domstolens fastslog i sag 1/78, *Kenny mod Insurance Officer*, Sml. 1978, s. 1489, at en medlemsstat udøver forskelsbehandling over for sine egne statsborgere, på samme måde som den forbyder, at en medlemsstat udøver forskelsbehandling mod statsborgere fra en anden medlemsstat. Med dette resultat er det svært at indse, hvorledes bestemmelserne i artikel 52 om afskaffelse af restriktioner, som i en medlemsstat forskelsbehandler statsborgere fra en anden medlemsstat, kan fortolkes, således at en medlemsstat stadig skulle have ret til at forskelsbehandle sine egne statsborgere på etableringsfrihedens område.

I nærværende sag har ingen gjort sig til talsmand for en sådan fortolkning. Faktisk har den franske regering, i modsætning til den nederlandske regering i *Knoors-sagen*, gjort sig umage for at fremhæve, at det er dens opfattelse, at det egentlige formål med traktatens artikler 7, 52 og 57 er at give statsborgerne i alle medlemsstater samme rettigheder, og at det i denne sag opståede problem er det samme, som ville have foreligget, dersom Auer havde været statsborger fra en anden medlemsstat.

Cour d'appel de Colmar fandt, at det kunne være relevant, at Auer havde

erhvervet sit italienske diplom, før han blev fransk statsborger. Det mener jeg ikke. Det afgørende er, at Auer er fransk statsborger og derfor fællesskabsborger. Hans tidligere østrigske statsborgerskab kunne hverken være en hjælp for ham eller være til hinder for ham med hensyn til at gøre en rettighed gældende, som består efter fællesskabsretten.

Et andet og mere vanskeligt spørgsmål er, om og i hvilket omfang traktatens artikel 57, stk. 3, kan tillægges betydning i sagen. Bestemmelsen lyder:

»For så vidt angår udøvelse af lægegering eller lignende virksomhed eller af farmaceutisk virksomhed, forudsætter den gradvise ophævelse af restriktionerne en samordning af de betingelser, der er opstillet af de forskellige Medlemsstater for udøvelse af sådanne erhverv.«

Spørgsmålet opstår, fordi der sandt nok hidtil ikke er udstedt noget direktiv om harmonisering af betingelserne for udøvelse af virksomhed som dyrlæge.

To punkter har været drøftet:

1. Er virksomhed som dyrlæge omfattet af artikel 57, stk. 3?
2. Gælder artikel 57, stk. 3, efter overgangsperiodens udløb?

Vedrørende det første punkt har den franske regering og de borgerlige parter gjort gældende, at virksomhed som dyrlæge er omfattet af beskrivelsen »lægegering eller lignende virksomhed

eller af farmaceutisk virksomhed«. Kommissionen hævder det modsatte. For Domstolen blev der fremført argumenter med henvisning til leksikalske definitioner på en række sprog, til formen og systemet i forskellige medlemsstaters relevante lovgivning samt til afhandlinger af kompetente forfattere. Jeg er enig med Kommissionen i, at ingen af dem peger mod nogen klar konklusion, og at løsningen bør søges ved, at man prøver at fastlægge det til grund for artikel 57, stk. 3, liggende formål. Igen er jeg enig med Kommissionen i, at de erhverv, som nævnes i den pågældende bestemmelse, givetvis er nævnt særskilt, fordi de direkte angår menneskers liv og sundhed. Den franske regering fremhæver med rette, at også dyrlæger har et ansvar for at forhindre sygdom hos mennesker, for så vidt som visse dyresygdomme kan overføres til mennesker. Som eksempler har regeringen nævnt tuberkulose og brucellose. Regeringen kunne også have nævnt rabies, for et af tiltalepunkterne mod Auer er, at han uden tilladelse udstedte attest på, at to hunde, der havde bidt en kvinde, var rabiesfri. I så henseende forekommer det mig imidlertid, at virksomhed som dyrlæge ikke adskiller sig fra mange andre erhverv, brancher og professioner, hvis udøvelse manglende dygtighed eller påpasselighed kan bringe menneskers liv eller sundhed i fare. Det vanskelige er efter min mening, at der for ingens vedkommende er nogen direkte virkning på det menneskelige legeme. Ganske vist kan tuberkulose overføres til mennesker via inficeret kød, eller rabies ved bid fra et inficeret kæledyr, men det gælder også, at kolera skyldes dårlige kloakeringsforhold. Alligevel er der ingen, som vil hævde, at kommunale ingeniører er omfattet af artikel 57, stk. 3. Min konklusion er, at bestemmelsen ikke omfatter virksomhed som dyrlæge.

Vedrørende det andet punkt har Kommissionen gjort gældende, at henvisningen i artikel 57, stk. 3, til »den gradvise ophævelse af restriktionerne« er en henvisning

til en proces, som i henhold til traktaten helt skulle være afsluttet inden for overgangsperioden. Også her må jeg konkludere, at Kommissionen har ret.

De relevante artikler i traktaten er opbygget således.

Artikel 52 fastslår den almindelige grundsatning, at de restriktioner, som hindrer statsborgere i Fællesskabets medlemsstater i frit at etablere sig »gradvis [skal] ophæves i løbet af overgangsperioden« med den naturlige virkning, at sådanne restriktioner almindeligvis har været ulovlige efter overgangsperiodens udløb — jf. sag 2/74, *Reyners-sagen*, Sml. 1974, s. 631, *Thieffry-sagen* (allerede nævnt) og sag 11/77, *Patrick-sagen*, Sml. 1977, s. 1199.

Artikel 53 var »standstill«-bestemmelsen, der udelukkede medlemsstaterne fra at indføre nye restriktioner. Efter overgangsperiodens udløb er den blevet overflødig ved den almindelige regel i henhold til artikel 52.

Artikel 54 foreskrev særdeles detaljeret proceduren »for ophævelse af begrænsningerne i etableringsfriheden inden for Fællesskabet«. For hvert erhvervsområde skulle dette opnås ved en almindelig plan samt ved rådsdirektiver. Under hensyn til

virksomheden af den almindelige regel efter artikel 52 har direktiver desangående været unødvendige efter overgangsperiodens udløb.

Artiklerne 55 og 56 indeholder undtagelser fra hovedreglen vedrørende virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, samt for situationer, der i relation til fremmede statsborgere angår den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed.

Så når vi frem til artikel 57.

Artiklens stykke 1 bestemmer:

»For at lette adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, udsteder Rådet ... direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser.«

Hertil kan der gøres to bemærkninger. Den første er, at den kompetence (forbundet med en pligt), der herved er tildelt Rådet, på ingen måde er begrænset til overgangsperioden. Den anden er, at det udtrykkelige formål med kompetencen ikke er at afskaffe restriktionerne, men »at lette adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed«.

Indledningen til stykke 2 udtrykker klart det samme formål. Stykke 2 giver Rådet kompetence (altså utvivlsomt forbundet med en pligt) til at udstede direktiver »om samordning af Medlemsstaternes lov og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed«. Rådet pålagdes udtrykkeligt at udnytte kompetencen »inden overgangsperiodens udløb«. Efter stykkets andet punktum krævedes der enstemmighed i Rådet i tre tilfælde: om »spørgsmål, som i mindst én af Medlemsstaterne er reguleret ved lov«, om »forholdsregler vedrørende beskyttelse af opsparingen« og om spørgsmål vedrørende »de i de enkelte Medlemsstater fastsatte betingelser for udøvelse af lægegerning og lignende virksomhed samt farmaceutisk virksomhed«.

Jeg mener, at det følger af den ensartede sprogbrug i henvisningerne i stykkerne 2 og 3 til de i de enkelte medlemsstater gældende »betingelser« for udøvelse af lægegerning og lignende virksomhed samt farmaceutisk virksomhed, at de henviser til det samme, noget, der i henhold til stykke 2 skulle være harmoniseret før overgangsperiodens udløb. Ligeledes forekommer det mig, at det fremgår dels af systemet i artiklerne 52-57 set under ét, dels af modsætningen mellem udtrykket »ophævelse af begrænsningerne« i artikel 54 og den måde, hvorpå man har udtrykt formålet med stykkerne 1 og 2 i artikel 57, at henvisningen i artikel 57, stk. 3, til »den gradvise ophævelse af restriktionerne« er en henvisning til den proces, som skulle realiseres efter artikel 54, dvs. en proces, der senest skulle afsluttes ved overgangsperiodens udløb.

Det er de overvejelser, der har ført mig til det resultat, at Kommissionen har ret, når den siger, at artikel 57, stk. 3, ophørte med at have virkning ved udløbet af overgangsperioden. Jeg skal til støtte herfor også nævne, at Rådet ifølge Kommissionen har godkendt, at det forholder sig således.

Fot at undgå enhver misforståelse mener jeg at burde tilføje, at det ikke heraf følger, at Rådet efter udløbet af overgangsperioden har været afskåret fra at udøve kompetencen efter artikel 57, stk. 2. Domstolen har faktisk udtrykkeligt antaget, at Rådet stadig kan udøve denne kompetence. Jeg mener blot, at udøvelsen af den pågældende kompetence ikke længere er en betingelse for ophævelse af restriktioner, der berører udøvelsen af noget erhverv.

Jeg skal derfor gå over til det sidste spørgsmål, som denne sag rejser, og det er, som den franske regering har gjort gældende, om det er tilstrækkeligt til at udelukke enhver ret for Auer til at praktisere i Frankrig, at undersøgelsesudvalget ikke anerkender hans italienske diplom som sidestillet med et fransk diplom, eller om — som anført af Auer og Kommissionen — den pågældendes ret kun afskæres, såfremt det på grundlag af en undersøgelse af samtlige Auers's kvalifikationer, herunder hans erfaring, er klart, at han ikke er så velkvalificeret som indehaveren af et fransk diplom ville være. Jeg gengiver spørgsmålet på denne måde, fordi ingen har gået så langt som at hævde, at den omstændighed, at Auer har et italiensk diplom, der er tilstrækkeligt til, at dets indehaver (på betingelse af, at han opfylder visse formelle krav) kan praktisere i Italien, i sig selv er tilstrækkelig til at kvalificere ham til at praktisere i Frankrig. Jeg mener da heller ikke, at en sådan påstand på nogen måde kan være rigtig.

Med hensyn til svaret på ovenstående spørgsmål finder man ingen vejledning i Domstolens afgørelser i *Reyners-* og *Patrick-*sagerne, fordi begge drejede sig om forskelsbehandling udelukkende på grund af nationalitet. Reyners havde et belgisk diplom, der var tilstrækkelig kvalifikation til at virke som advokat i Belgien; grunden til, at man gav ham afslag på at udøve denne virksomhed var, at han var nederlandsk statsborger. Patrick var i besiddelse af et britisk kvalifikationsbevis, der i et fransk ministerial-

dekret udtrykkelig var blevet anerkendt som ligestillet med det eksamensbevis, som krævedes af franske arkitekter; hans problem bestod i, at han var britisk statsborger, og at den relevante franske lovgivning indebar, at tilladelsen til en sådan statsborger til at praktisere i Frankrig blev givet skønmæssigt og undtagelsesvist.

Efter min opfattelse kan der heller ikke hentes megen vejledning i præjudikaterne om fri udveksling af tjenesteydelser (traktatens artikler 59-66), for som Domstolen i det mindste forudsætningsvist fremhævede i sag 33/74, *Van Binsbergen-sagen*, Sml. 1974, s. 1299 (dommens præmis 13), er de krav, som en medlemsstat måtte stille til personer, der ønsker at etablere sig på dens område, ikke nødvendigvis de samme som dem, den måtte pålægge personer, der ønsker at erlægge en tjenesteydelse på dens område fra en virksomhed i en anden medlemsstat.

Mit resultat er, at det seneste direkte relevante præjudikat er *Thieffry-sagen*. Den pågældende sag var faktisk redningsplanken blandt de argumenter, som Auer og Kommissionen gjorde gældende. Dommen i sag 16/78, *Choquet-sagen* (endnu ikke offentliggjort) er på sin vis også relevant, for så vidt som den viser,

at det både er urimeligt og uforeneligt med traktaten at kræve, at ansøgere i nogen henseende skal være dobbeltkvalificerede.

De principper, der var grundlaget for de i de pågældende sager trufne afgørelser, forekommer mig at være dem, der er nedfældet i præmisserne 15-18 i dommen i *Thieffry*-sagen, og som kan sammenfattes således. Etableringsfriheden, under hensyntagen til de faglige regler, der er begrundet i almindelige samfundshensyn, hører til traktatens mål. For så vidt som fællesskabsretten ikke indeholder særlige bestemmelser herom, er medlemsstaterne i medfør af traktatens artikel 5 forpligtet til at træffe alle egnede foranstaltninger til opnåelse af dette mål og at afholde sig fra enhver foranstaltning, der kunne bringe det i fare. Følgelig kan etableringsfriheden ikke nægtes eller vanskeliggøres for en person, alene fordi Rådet endnu ikke har udstedt et for den pågældende virksomhed relevant direktiv. Det påhviler de kompetente nationale myndigheder at sikre, at den nationale lovgivning og praksis gennemføres i overensstemmelse med traktatens mål.

I de følgende præmisser i dommen anvendte Domstolen disse grundsætninger på de særlige omstændigheder i *Thieffry*-sagen, som naturligvis var forskellige fra omstændighederne i Auer's sag. Men også her kan der findes relevant vejledning, navnlig i præmis 24, hvor Domstolen fastslog:

»Det tilkommer herefter vedkommende nationale myndigheder under hensyn til de ovenfor anførte af fællesskabsretten afledte krav at foretage en bedømmelse af de foreliggende faktiske omstændigheder, som sætter dem i stand til at afgøre, om en studiemæssig anerkendelse fra et universitet foruden akademisk virkning også kan gælde som fagligt kvalifikationsbevis«.

Når denne dom lægges til grund, slutter jeg, at en medlemsstats kompetente myndigheder ikke, uanset indholdet af den relevante nationale lovgivning, kan

nægte en fællesskabsborger ret til at etablere sig alene under henvisning til, at det udenlandske eksamensbevis, certifikat eller andet kvalifikationsbevis, som han fremlægger, af dem i almindelighed ikke anerkendes som ligestillet med de beviser, der kræves af personer, som har bestået eksamen i den pågældende stat. De må gå videre og bringe på det rene, om den pågældende person faktisk har kvalifikationer, der svarer til, eller i det mindste i det væsentlige svarer til dem, der kræves i så henseende.

Jeg synes imidlertid ikke, at de kompetente myndigheder ved deres undersøgelser kan have pligt til at tage hensyn til erfaring, der er erhvervet ved faktisk udøvelse af virksomheden. Hverken dommen i *Tieffry*-sagen eller dommen i *Choquet*-sagen omtaler erfaring. Traktatens artikel 57, stk. 1, nævner kun »eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser«.

Den kompetence, der er tillagt Rådet ved artikel 57, stk. 2, er utvivlsomt omfattende nok til at gøre det muligt for det at bestemme, at der skal tages hensyn til praktisk erfaring, hvor det er hensigtsmæssigt. Det er således tilfældet med det direktiv, som Domstolen beskæftiger sig med i *Knoors*-sagen. Det har Rådet også gjort med hensyn til en række direktiver, Domstolens opmærksomhed blev heneledt på, og som vedrører udøvelse af lægegering og lignende virksomhed: jf. artikel 9 i direktiv 75/362/EØF af 16. juni 1975 (lægegering), artikel 4 i direktiv 77/452/EØF af 27. juni 1977 (sygeplejersker med ansvar for den almene sundheds- og sygepleje) og artikel 7 i direktiv 78/686/EØF (tandlæger). I

ingen af de nævnte tilfælde er medlemsstatens myndigheder forpligtet til at vurdere den erfaring, som måtte være opnået i praksis. De skal kun anerkende et certifikat, der attesterer, at den pågældende person (»faktisk og retmæssigt«, jf. de sidstnævnte direktiver) har udøvet den pågældende virksomhed i et nærmere bestemt tidsrum. I direktiverne om lægegering og lignende virksomhed er de bestemmelser, hvorefter der skal tages hensyn til praktisk erfaring, desuden kun foreløbige. Det forslag til direktiv om udøvelse af dyrlægevirksomhed, der for tiden behandles i Rådet (bilag I til Kommissionens indlæg) bestemmer, at det samme skal gælde i dette tilfælde: jf. direktivets artikel 4.

Såfremt Domstolen under de foreliggende omstændigheder skulle antage, at der skal tages hensyn til erfaring, vil der efter min opfattelse kunne fremføres tre indvendinger. For det første er der ikke hjemmel herfor i traktaten. For så vidt antagelsen skulle indebære, at traktaten krævede, at værdien af den pågældendes erfaring skulle vurderes i det enkelte tilfælde, ville det for det andet rejse tvivl om gyldigheden af bestemmelser i eksisterende direktiver, som kun er foreløbige og foreskriver vilkårlige tidsrum for opnåelse af erfaringen. For det tredje ville det betyde, at de nationale myndigheder blev pålagt urealistiske byrder med undersøgelser af faktiske forhold.

Sammenfattende mener jeg, at Domstolen som svar på det spørgsmål, der er forelagt den af Cour d'appel de Colmar, skal kende for ret, at det i mangel af relevante direktiver i henhold til EØF-traktatens artikel 57 påhviler en medlemsstats kompetente myndigheder at administrere de nationale regler således, at ingen statsborger i en medlemsstat, som kan fremvise et formelt bevis på, at han er kvalificeret til at udøve en bestemt virksomhed, hvilket bevis er opnået i en anden medlemsstat, kan udelukkes fra at udøve den pågældende virksomhed i den førstnævnte medlemsstat, medmindre det efter en undersøgelse af de faktiske omstændigheder og ansøgerens egne kvalifikationer fremgår, at de er væsentligt mindre ligeværdige end dem, der kræves af personer, som har opnået diplom for den pågældende virksomhed i den nævnte medlemsstat.